Ik kies voor hoop

Verslag van de Amosdag ‘Van inspiratie naar transformatie’

Wie zich inzet voor mens en natuur, kent het gevoel: je doet je best, en toch lijkt er weinig te veranderen. Hoe hou je dat vol zonder op te branden of cynisch te worden? Op [datum] kwamen in het Sint-Baafshuis in Gent mensen samen die met die vraag worstelen. Ze vonden geen pasklaar antwoord, wel een uitnodiging: kies voor hoop.

Als alles te veel wordt

Het nieuws komt elke dag binnen. Een nieuwe hittegolf, een nieuw conflict, alweer een rapport over armoede. Misschien herken je het: je wil iets doen, maar je weet niet waar te beginnen. Of je doet al veel, en je voelt dat je energie opraakt.

Ellen Van Stichel, christelijk theologe, benoemde dat gevoel meteen bij de opening. In een wereld waar alles razendsnel gaat, schuilt het gevaar dat we overweldigd raken. Dat we moedeloos worden, onverschillig, en ons terugtrekken in wat veilig en bekend is. ‘Wat maakt het immers nog uit…’

Daarom koos de Amosdag bewust niet voor één concreet probleem. Wel voor een stap terug, om vanop afstand te kijken. Niet om weg te kijken, maar om opnieuw te zien. Waar vind je de kracht om overeind te blijven? En waar is verandering misschien al volop bezig, ook al zie je het niet meteen?

Een herder die zijn stem verheft

De dag draagt de naam van Amos, een profeet uit de Bijbel. Hij was geen priester of geleerde, maar een schaapsherder. Toch durfde hij de machtigen van zijn tijd aan te spreken over onrecht. Van Stichel citeerde zijn bekendste woorden: ‘Recht moet stromen als water, de gerechtigheid als een nooit opgedroogde beek.’

Voor Amos was geloof nooit los te zien van zorg voor wie kwetsbaar is. Een godsdienst die alleen uit vormen en rituelen bestaat, vond hij leeg. Wie die oude tekst vandaag leest, hoort er misschien een verrassend actuele oproep in: rechtvaardigheid is geen bijzaak, maar iets wat moet blijven stromen. Net als water, net als leven.

Amos is ook de naam van een samenwerking tussen organisaties die academisch denken en maatschappelijk engagement willen verbinden. Ze vinden elkaar in een gedeelde inzet voor een rechtvaardige, zorgzame, inclusieve en duurzame samenleving, en willen mensen helpen groeien in weerbaarheid, solidariteit en actieve hoop.

Een ‘neen’ dat een ‘ja’ verbergt

Van Stichel deelde ook waar haar eigen inspiratie ligt. Ze verwees naar de Vlaamse theoloog Edward Schillebeeckx. Hij sprak over ‘contrastervaringen’: momenten waarop

je diep vanbinnen voelt dat iets niet klopt. Een kind dat honger heeft. Een rivier die vervuild raakt. Een mens die niet gehoord wordt.

In zo'n moment zeg je 'neen' tegen wat er gebeurt. Maar volgens Schillebeeckx opent zich daarin ook een 'open ja': het vermoeden dat het anders kan en moet. Je weet misschien nog niet precies hoe, maar je voelt de richting. Voor Van Stichel is God net daar 'rakelings nabij', als een kracht die mensen telkens opnieuw in beweging zet naar bevrijding.

Je hoeft dat niet in religieuze taal te vatten om het te herkennen. Wie ooit verontwaardigd was over onrecht of over de manier waarop we met de aarde omgaan, kent dat gevoel. Het is een pijn die je wakker houdt, en tegelijk een verlangen dat je vooruit duwt.

Van uitputting naar plezier

Daarna was het woord aan Nori Spauwen. De Nederlandse politiek filosofe werkte jarenlang als diplomaat en bij de Verenigde Naties, onder meer rond mensenrechten. Ze zette zich met hart en ziel in, tot haar lichaam stop zei. Een burn-out dwong haar om alles opnieuw te bekijken.

In Gent vertelde ze hoe ze daarna opnieuw plezier vond in actievoeren. Dat klinkt misschien vreemd: plezier, bij zulke zware thema's? Maar net daar zit voor haar de sleutel. In haar boek Actie! Hoe je de wereld redt zonder jezelf te verliezen schrijft ze dat je niet hoeft te kiezen tussen jezelf opofferen of machteloos toekijken. Engagement kan vertrekken vanuit je eigen kracht in plaats van uitputting, en vanuit kleine stappen in plaats van grote offers. Luisteren naar wie je bent en wat je lichaam je vertelt, hoort daar wezenlijk bij.

Hoop is een keuze

De rode draad van haar verhaal: hoop is geen gevoel dat je af en toe overvalt. Het is een keuze. Een keuze die je ook maakt als je de resultaten nog niet ziet, als de verandering uitblijft, als het makkelijker zou zijn om op te geven.

Dat is geen naïef optimisme. Wie hoopt, ziet de problemen evengoed. Maar je laat ze niet het laatste woord hebben. Je blijft zoeken naar de plekken waar het goede al groeit, hoe klein ook. Een buurtmoestuin. Een gesprek dat iemand van mening doet veranderen. Een groep vrienden die samen besluit anders te leven.

Niemand hoeft het alleen te doen

Wat deze dag vooral liet voelen: hoop groeit niet in je eentje. Ze groeit in ontmoeting, in gesprek, in het delen van wat je raakt en wat je drijft. Van Stichel zei het aan het begin al: ze was benieuwd waar de inspiratie van de aanwezigen ligt, wat hen voedt en in beweging zet. Die vraag gaf richting aan de hele dag.

Ze sloot haar welkom af met een knipoog in het Gents: we willen laten zien dat we ‘ni pleuje’. Dat we niet opgeven. Misschien is dat wel de kortste samenvatting van wat hoop betekent.

Om bij stil te staan

• Wanneer voelde jij voor het laatst dat iets niet klopt? Welk verlangen zat daaronder?

• Wat geeft jou energie om je in te zetten, en wat put je uit?

• Met wie zou je deze vragen willen delen?

Bekijk het videoverslag van de Amosdag op Otheo. Wil je zelf ruimte maken voor stilte, gesprek en nieuwe perspectieven? Ontdek het aanbod van CCV.